Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merityöyleissopimuksen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:n muuttamisesta ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 18.4.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Taustaa

- **ILOn merityöyleissopimus (MLC)**
  - Sisältää merenkulkualan kattavat kansainväliset normit merialan työsuhteen ehdoista, työympäristöstä, terveydenhuollosta ja sosiaaliturvasta
  - Merityöyleissopimus hyväksyttiin 2006. Sillä koottiin useat merityötä koskevat yleissopimukset yhteen.

- **MLC edellyttää, että jokaisen MLC:n jäsenvaltion lipun alla purjehtivalla ulkomaanliikenteen aluksella on oltava merityösertifikaatti.**
  - Merityösertifikaatilla osoitetaan, että merenkulkijoiden työ- ja elinolot sekä niiden valvonta ovat kunnossa.

- **Vuoden 2016 kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksyttiin yleissopimukseen muutoksia.**
  - Merenkulkijoiden suoja häirinnältä ja kiusaamiselta (suosituksia, ei edellytä lainmuutosta).
  - Merityösertifikaatin voimassaolon jatkaminen eräissä tilanteissa.
    - Nykyisin voimassa 5 vuotta kerrallaan.

Hallituksen esityksen sisältö
Merityöyleissopimuksen muutokset

- **MLC:n vuoden 2016 muutosten hyväksyminen ja siihen liittyvät lainmuutokset.**

- **Laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 8 §:ää muutettaisiin.**

- **Työsuojeluviranomainen voisi jatkaa sertifikaatin voimassaoloa enintään viisi kuukautta, jos alus yhä täyttää sertifikaatin edellytykset, voimassaoloaika on päättymässä ja uutta sertifikaattia ei voida jostakin syystä toimittaa alukselle ennen sertifikaatin voimassaoloajan päättymistä.**

- **Voimaantulo samanaikaisesti yleissopimuksen muutosten kansainvälisen voimaantulon kanssa.**

Hallituksen esityksen sisältö
Kotimaanliikenteen työaikalaki

- **Sisävesiliikenteen työaikadirektiivi edellytti muutoksia kotimaanliikenteen työaikalakiin.**
- **Direktiivi määrittelee enimmäistyöajan, jota ei saa ylittää. Vaatimus toteutettiin kotimaanliikenteen työaikalakiin ylityön enimmäismäärää koskevalla säännöksellä.**
- **Eduskunta edellytti hallitusta seuraamaan direktiivin täytäntöönpanon vaikutuksia.**
- **Ylityön enimmäismäärää koskeva säännös on osoittautunut ongelmalliseksi tilanteissa, joissa sisävesiliikennettä harjoitetaan vuorottelujärjestelmän puitteissa ympäri vuorokauden koko avovesikauden ajan.**
- **Esityksessä ehdotetaan, että ylitöiden enimmäismäärän sijasta laissa rajoitettaisiin kokonaistyöaikaa.**